

تأثیر طرح تحول نظام سلامت بر شاخص‌های زایمان طبیعی و سزارین: تحلیل سری زمانی منقطع در یک بیمارستان خصوصی تهران

سمیرا رئوفی^۱، دکتر امید خسروی زاده^۲، دکتر بهمن احدی نژاد^۳، سعید خان محمدی^۴، صدیقه عارفی^۵، سعید شهسواری^{۶،۷*}

۱. دانشجوی دکتری مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، مرکز تحقیقات علوم مدیریت و اقتصاد سلامت، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.
۲. استادیار مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، پژوهشکده پیشگیری از بیماری‌های غیرواگیر، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران.
۳. استادیار اقتصاد سلامت، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، پژوهشکده پیشگیری از بیماری‌های غیرواگیر، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران.
۴. دانشجوی دکتری مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
۵. دانشجوی دکتری آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.
۶. مربی گروه آمار زیستی، مرکز تحقیقات ایمنی محصولات بهداشتی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران.
۷. دانشجوی دکتری آمار زیستی، گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۲/۱۵ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۵/۰۶

خلاصه

مقدمه: افزایش زایمان طبیعی و کاهش سزارین، یکی از راهکارهای ارتقای شاخص سلامت مادران و نوزادان، در پی دستیابی به اهداف توسعه هزاره می‌باشد که در راستای دستیابی به این هدف، طرح تحول سلامت و برنامه ترویج زایمان طبیعی در کشور تدوین و در حال اجرا می‌باشد، لذا مطالعه حاضر با هدف تحلیل روند شاخص‌های زایمان طبیعی و سزارین در راستای تحقق اهداف طرح تحول نظام سلامت در بیمارستان مدائن تهران انجام شد.

روش کار: در این مطالعه مقطعی داده‌های زایمان و سزارین از سال ۹۶-۱۳۹۲ به ماه جمع‌آوری شد. تغییر در سطح و روند متغیرهای زایمان طبیعی و سزارین قبل و بعد از طرح تحول سلامت با استفاده از آزمون تی مستقل و مدل رگرسیون قطعه‌ای شده در نرم‌افزار stata (نسخه ۱۵) مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته‌ها: بر اساس نتایج مطالعه، روند زایمان طبیعی بعد از اجرای طرح تحول سلامت ۰/۶۸۵٪ در هر ماه افزایش ($p=0/020$) و روند زایمان سزارین ۰/۷۴۹٪ در هر ماه کاهش یافته بود ($p=0/011$). همچنین در دوره ۳ ساله بعد از طرح تحول سلامت، درصد زایمان طبیعی به‌طور ماهانه ۰/۶۸۰٪ افزایش ($p<0/001$) و درصد زایمان سزارین به‌طور ماهانه ۰/۷۴۴٪ کاهش یافته بود ($p<0/001$).

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج مطالعه، اجرای سیاست‌های اتخاذی در کاهش میزان سزارین در بیمارستان خصوصی مورد مطالعه اثربخش بوده است. در نهایت ترویج زایمان طبیعی در راستای اجرای طرح تحول، موجب دستیابی به اهداف بهبود سلامت زنان و نوزادان خواهد شد.

کلمات کلیدی: زایمان سزارین، زایمان طبیعی، سری زمانی منقطع، طرح تحول سلامت

* نویسنده مسئول مکاتبات: سعید شهسواری؛ مرکز تحقیقات ایمنی محصولات بهداشتی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران. تلفن:

۰۲۱-۶۶۴۶۳۶۰۰؛ پست الکترونیک: biostat93@gmail.com